

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

t.a.v. [redacted]

Bestuurskern

Dir. Duurzame Leefomgeving
en Circulaire Economie

Contactpersoon

[redacted]
Senior beleidsmedewerker

T +31(0) [redacted]

Ons kenmerk

IENW/BSK-2021/203179

Datum 30 juli 2021
Betreft Rechtsoordeel einde-afval watergedragen witte verf

Geachte [redacted],

Naar aanleiding van het verzoek van [redacted] van [redacted] namens [redacted] om middels een rechtsoordeel te beoordelen of er in uw situatie sprake is van de einde-afvalstatus van watergedragen witte verf en daarmee niet meer van de afvalstatus, bericht ik u als volgt.

Uw verzoek

[redacted] van [redacted] heeft op 18 januari 2019 via de webtoets "Afval of Grondstof" van Rijkswaterstaat verzocht om te beoordelen of in de situatie van [redacted] sprake is van de einde-afvalstatus van gerecyclede watergedragen verf en daarmee niet meer van de afvalstatus.

Het verzoek betreft watergedragen witte verf, ingezameld bij containerparken die, na controle en behandeling, bestemd is om weer als watergedragen verf op de markt te worden gebracht.

Op 8 maart 2019 hebt u een ontvangstbevestiging ontvangen.

Voor de beoordeling van het verzoek heeft [redacted] informatie geleverd via de zojuist aangehaalde webtoets "Afval of Grondstof". Verder heeft [redacted] per e-mail op aanvullende vragen geantwoord, te weten op 6 en 13 augustus 2020. Er is tevens advies ingewonnen bij de Inspectie Leefomgeving en Transport en de regionale omgevingsdiensten.

Op basis van de ingewonnen gegevens en het bestaande beoordelingskader, volgt hierna een beschrijving van het proces van [redacted] met betrekking tot watergedragen witte verf, het algemeen beoordelingskader, de beoordeling van uw verzoek en, tot slot, de conclusie over de status van het materiaal.

Procesbeschrijving watergedragen verf

Onderstaande omschrijving van het proces ten aanzien van watergedragen verf is gebaseerd op de gegevens die door u zijn aangeleverd.

Inleiding

█ startte een aantal jaren geleden met het idee om witte watergedragen verf, opgehaald op containerparken in België (vergelijkbaar met de Nederlandse milieustraat), te recyclen. In eerste instantie werd de verf uitgesorteerd om deze als minstens halfvolle potten met watergedragen verf van goede kwaliteit opnieuw aan te bieden in kringloopwinkels.

Om nog meer opgehaalde verf op de markt te kunnen brengen, lanceerde █ in nauw overleg met █ een project om witte watergedragen verf te recyclen. In dit proces worden verschillende potten opgehaalde en uitgesorteerde witte watergedragen verf volgens het "Community repaint"-principe (zie hierna) gemengd, op specificatie gebracht en gezeefd. Deze verf wordt in een eerste fase verkocht aan non-profit organisaties en bestaande klanten van █. In een volgende stap, na volledige *fine-tuning* van het proces, zal de genoemde verfproducent de gerecyclede verf afnemen om als grondstof te gebruiken bij een van haar verfmerken en die te promoten als een ecologisch alternatief voor de bestaande producten.

Aard en herkomst watergedragen verf

█ verzamelt in containerparken resten verf afkomstig van huishoudens. De verzamelde verfblikken worden getransporteerd naar de locatie van █ in Mol (België) waar een verdere selectie plaatsvindt.

Enkel watergedragen verf zonder gevarensymbool komt in aanmerking voor verdere behandeling. Daarnaast moet de verf zich nog in de originele verpakking bevinden. De verpakking moet ook nog in goede staat zijn.

Verwerking ingezamelde watergedragen verf

De witte watergedragen verf wordt gescheiden van de gekleurde verf en de verf op basis van oplosmiddelen. De geselecteerde blikken witte watergedragen verf worden dan verder gescreend op basis van de "Community repaint"-methode.

De "Community repaint" -methode is ontwikkeld door █ om overgebleven verf opnieuw te gebruiken.

Het principe is gebaseerd op vier stappen:

- visuele controle van het ongeopende blik;
- controle van de vloeistofinhoud van het ongeopende blik;
- controle van het open blik: het blik moet minstens halfvol zijn en
- controle van het open blik op structuur, geur en viscositeit. Op basis van de geur wordt nagegaan of het effectief om watergedragen verf gaat, zoals aangegeven op het etiket, en of geen andere stoffen (zoals thinner, white spirit) zijn toegevoegd door de gebruiker.

De volgende stap is de verdere selectie van blikken van een beperkte lijst met merken waarvan de samenstelling bekend is en die op basis daarvan geschikt is bevonden voor verdere verwerking. Daarna worden de verschillende geselecteerde verven gemengd.

Er wordt, om schimmelvorming te voorkomen, een langwerkende biocide (methylisothiazolinon) toegevoegd. Indien nodig worden additieven om de pH en de viscositeit op specificatie te brengen bijgemengd. Alle toevoegingen zijn ook in de originele verven aanwezig.

Vervolgens wordt de verf gezeefd en in blikken van 10 liter gegoten.

Toepassing gerecyclede watergedragen witte verf

Bestuurskern

Dir. Duurzame Leefomgeving
en Circulaire Economie

Datum

30 juli 2021

Ons kenmerk

IENW/BSK-2021/203179

De verf wordt verkocht in België en Nederland om weer te worden gebruikt (net als de originele verf). Ook kan de verf aan [REDACTED] worden geleverd als grondstof voor ecologische verven.

Bestuurskern
Dir. Duurzame Leefomgeving
en Circulaire Economie

Algemeen beoordelingskader

Het vertrekpunt voor de beoordeling of een stof, mengsel of voorwerp (hierna "materiaal") de einde-afvalstatus kan verkrijgen, is dat het materiaal ter zake een afvalstof is (geweest). Het begrip afvalstof is gedefinieerd in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer (hierna "Wm"):

Datum
30 juli 2021

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/203179

Alle stoffen, mengsels of voorwerpen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

Het kernelement "zich ontdoen" is niet nader gedefinieerd in de wet. Wel blijkt uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna "HvJ EU") dat dit begrip dient te worden uitgelegd door alle omstandigheden van het geval in aanmerking te nemen. Hierbij dient o.a. tevens te worden gelet op de tweeledige milieudoelstelling van het afvalstoffenrecht, zoals verwoord in artikel 1 van Richtlijn 2008/98 betreffende afvalstoffen (hierna: de Kra):

- voorkoming en vermindering van afvalproductie en de negatieve gevolgen van afvalproductie en -beheer; en
- beperking van de algehele gevolgen van het gebruik van hulpbronnen en de verbetering van de efficiëntie van dergelijk gebruik.

Voor het kunnen aanmerken van een materiaal als einde-afval moet worden voldaan aan hetgeen hierover is vastgelegd. Indien er Europese of nationale einde-afvalcriteria zijn vastgesteld, moet de einde-afvalstatus worden beoordeeld op basis van deze einde-afvalcriteria. Als er geen einde-afvalcriteria zijn vastgesteld kan de status van een afvalstof worden bepaald op basis van artikel 1.1, achtste lid van de Wm:

Afvalstoffen die een behandeling van recycling of andere nuttige toepassing hebben ondergaan, worden niet langer als afvalstoffen beschouwd, indien zij voldoen aan de volgende voorwaarden:

a. de stoffen, mengsels of voorwerpen zijn bestemd om te worden gebruikt voor specifieke doelen;

b. er is een markt voor of vraag naar de stoffen, mengsels of voorwerpen;

c. de stoffen, mengsels of voorwerpen voldoen aan de technische voorschriften voor de specifieke doelen en aan de voor producten geldende wetgeving en normen; en

d. het gebruik van de stoffen, mengsels of voorwerpen heeft over het geheel genomen geen ongunstige effecten voor het milieu of de menselijke gezondheid.

Voor watergedragen verf zijn momenteel noch in een Europese verordening, noch in een Nederlandse ministeriële regeling einde-afvalcriteria vastgelegd die het

moment bepalen waarop de einde-afvalstatus kan worden verkregen. Dit betekent dat er van geval tot geval een beoordeling zal moeten plaatsvinden op basis van artikel 1.1, achtste lid, van de Wm

Bestuurskern
Dir. Duurzame Leefomgeving
en Circulaire Economie

Voor een beoordeling over gerecyclede watergedragen verf zijn in ieder geval de in Nederland geldende wet- en regelgeving van toepassing en specifiek zijn verder nog van toepassing het Landelijk afvalbeheerplan 2017-2029 (hierna: LAP3) en de Leidraad Afvalstof of Product¹ (versie 1.2).

Datum
30 juli 2021
Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/203179

Beoordeling van het verzoek

Hier wordt zoals verzocht beoordeeld of op basis van de gegevens zoals boven omschreven, het voldoende zeker is dat in dit specifieke geval sprake is van de einde-afvalstatus van gerecyclede watergedragen witte verf en daarmee niet meer van de afvalstofstatus.

Is het uitgangspunt een afvalstof?

Een eerste primaire voorwaarde voor het verwerven van de einde-afvalstatus is dat het ingangsmateriaal in kwestie een afvalstof is.

Voor de behandeling van dit oordeel ga ik ervan uit dat de voormalige houders van watergedragen verf zich van de verf hebben ontdaan. Met andere woorden, [REDACTED] maakt in het verwerkingsproces gebruik van afvalstoffen. Dit blijkt met name uit het feit dat burgers de verfblikken naar een containerpark hebben gebracht. Hieruit volgt dat de voormalige houders van de verf af wilden.

Op basis van bovenstaande beschouwing, beoordeel ik dat aan deze voorwaarde wordt voldaan.

Is er sprake van nuttige toepassing?

Een tweede primaire voorwaarde voor het verwerven van de einde-afvalstatus is dat de afvalstof een behandeling voor nuttige toepassing heeft ondergaan.

De ingezamelde verf wordt uit gesorteerd op bruikbaarheid en gecontroleerd. Waar nodig wordt de verf op specificatie gebracht voor pH en viscositeit. Aan de verf wordt een biocide toegevoegd. Deze handelingen beschouw ik als handelingen van nuttige toepassing.

Op basis van bovenstaande beschouwing, beoordeel ik dat aan deze voorwaarde wordt voldaan.

Voorwaarden van artikel 1.1, achtste lid, van de Wm

Voorwaarde (a): is het materiaal bestemd om te worden gebruikt voor een specifiek doel?

De behandelde watergedragen verf wordt weer op de markt gezet als watergedragen verf. Soms wordt de verf direct verkocht, soms vormt de verf de basis voor nieuwe verf van [REDACTED].

¹ Zie voor de Leidraad Afvalstof of Product: <https://lap3.nl/achtergrond/documenten/beleid/>

Op basis van bovenstaande beschouwing, beoordeel ik dat aan voorwaarde (a) wordt voldaan.

Voorwaarde (b): Is er een markt voor of vraag naar het materiaal?

De gerecyclede verf wordt in een eerste fase verkocht aan non-profit organisaties en bestaande klanten van [REDACTED]. De afzet levert geen problemen op. De verwachte verkoopprijs van de gerecyclede verf bedraagt 2-2,5 EUR/kg. Deze kostprijs is vergelijkbaar met huismerken van doe-het-zelf-zaken. [REDACTED] kan met deze verkoopprijs de vaste kosten voor de installatie en de variabele kosten (additieven, elektriciteit, arbeid, etc.) dekken en een kleine winstmarge realiseren. In een volgende stap na volledige *fine-tuning* van het proces, zal [REDACTED] de gerecyclede verf afnemen om als grondstof te gebruiken bij één van hun verfmerken en die promoten als een ecologisch alternatief voor hun bestaande producten. Daarover zijn afspraken gemaakt met [REDACTED]. Indien het project voor het recyclen van witte watergedragen verf succesvol is, is [REDACTED] van een plan een soortgelijk project voor gekleurde verf op te zetten.

Op basis van bovenstaande beschouwing, beoordeel ik dat aan voorwaarde (b) wordt voldaan.

Voorwaarde (c): Voldoet het materiaal aan de technische voorschriften voor het specifieke doel en aan de voor het product geldende wetgeving en normen?

De gerecyclede watergedragen verf dient, als deze direct op de markt wordt gezet, te voldoen aan de technische specificaties die gelden voor verf uit primaire grondstoffen.

Indien de verf wordt geleverd als grondstof aan [REDACTED] dan dient de verf te voldoen aan eisen van [REDACTED] met betrekking tot microbiologische reinheid, dekkraft, natte schrob weerstand, witheid, reologisch profiel, stabiliteit in de pot en glans van de verffilm. Deze parameters worden uitgebreid getest. In eerste instantie gebeurt dit bij [REDACTED] zelf met input van de afnemer (die bijv. sneltesten aanlevert). Wanneer deze resultaten voldoende zijn, worden ook testen in het laboratorium van de afnemer uitgevoerd.

Aan nieuwe watergedragen verf wordt over het algemeen een schimmelwerend middel toegevoegd. Voordat [REDACTED] de verf op de markt zet wordt, ongeacht de soort biocide die in de verf aanwezig is, één soort biocide toegevoegd, te weten methylisothiazolinon. Dit is een sterk werkend conserveermiddel met een antibacteriële en schimmelwerende werking binnen de groep van isothiazolinones. Het wordt als conserveermiddel tegen micro-organismen (schimmels en bacteriën) toegevoegd aan veel producten, onder meer schoonmaakmiddelen, verven op waterbasis, lakken, kleefstoffen, shampoos en andere cosmetische producten.

Op grond van de Europese biocidenverordening (Verordening (EU) 528/2012) mogen biociden, of producten die met biociden zijn behandeld, alleen op de markt worden gebracht als daarvoor een toelating is verleend. Om een goedkeuring voor de werkzame stof en een toelating voor het middel te verkrijgen, moet de aanvrager een dossier indienen bij het Europees Chemicaliën Agentschap (ECHA). Elk toegelaten biocide moet daarvoor uitgebreid getest zijn en door de indiener van het dossier veilig zijn bevonden.

Bestuurskern
Dir. Duurzame Leefomgeving
en Circulaire Economie

Datum
30 juli 2021

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/203179

Het ECHA beoordeelt of de stof inderdaad werkzaam is, veilig kan worden toegepast en geen risico's oplevert voor mens, dier en milieu. Na de goedkeuring moeten bedrijven die biociden in de handel willen brengen een aanvraag voor productautorisatie indienen. Daarbij heeft men de keuze tussen een Europese toelating en een toelating per lidstaat.

Methylisothiazolinon is toegelaten in Europa. Er geldt een verbod voor toevoeging van methylisothiazolinon in cosmetische producten die niet worden af-, uit- of weggespoeld vanwege mogelijke contactallergie.

Aan de verf wordt 0,05 % methylisothiazolinon toegevoegd.

Aan de verf worden, als dit nodig is, stoffen toegevoegd om de pH en viscositeit op specificatie te brengen. Deze stoffen zitten ook in nieuwe watergedragen verf en zijn bij normaal gebruik veilig.

Op basis van bovenstaande beschouwing, beoordeel ik dat aan voorwaarde (c) wordt voldaan.

Voorwaarde (d): Heeft het gebruik van het materiaal over het geheel genomen geen ongunstige effecten voor het milieu of de menselijke gezondheid?

Overige ongunstige effecten

De watergedragen witte verf wordt opnieuw op de markt gebracht voor dezelfde toepassing als waarvoor het eerder op de markt werd gebracht, als verf voor schilderen. Gezien de selectiecriteria van de ingezamelde verf voordat het opnieuw toegepast kan worden, onder andere dat het blik halfvol moet zijn en nog goede viscositeit heeft, is het waarschijnlijk dat de ingezamelde verf niet zeer oud is. Omdat de ingezamelde verf dus kortgeleden op de markt is gekomen zullen de eisen die gelden toen de ingezamelde verf nieuw op de markt kwam niet anders zijn dan de eisen die nu gelden. Daarom is het aannemelijk dat er geen stoffen in de ingezamelde watergedragen witte verf zitten die een mogelijk ongunstige effecten hebben voor het milieu of de menselijke gezondheid.

Op basis van de aangeleverde gegevens, algemene kennis van het materiaal en het hiervoor beschreven punt zijn er geen mogelijke ongunstige effecten bekend die niet gedekt zijn door de geldende wet- en regelgeving of hiervoor zijn beschreven.

Grondstoffenefficiëntie

Bij het bepalen of de beoogde toepassing van het materiaal geen ongunstig effect voor het milieu of de menselijke gezondheid heeft, wordt tenslotte ook gekeken naar de grondstoffenefficiëntie. Dit volgt uit één van de doelstellingen van artikel 1 van de Kra "... door de algehele gevolgen van het gebruik van hulpbronnen te beperken en door de efficiëntie van dergelijk gebruik te verbeteren, die van cruciaal belang zijn voor de overgang naar een circulaire economie ...". De minimumstandaard in LAP3 geldt hiervoor als toetsingskader indien het materiaal een afvalstof zou zijn. Dit betekent dat de verwerking zou moeten voldoen aan deze minimumstandaard. Wanneer op basis van de afvalhiërarchie van LAP3 een laagwaardiger toepassing wordt gegeven dan de minimumstandaard, is het in het licht van de doelstellingen in artikel 1 van de Kra gerechtvaardigd om het materiaal, ondanks dat het voldoet aan de overige voorwaarden, toch als afvalstof te kwalificeren. Op deze manier kan via LAP3 (waarvan de minimumstandaarden alleen gelden voor afvalstoffen) afgedwongen worden dat het materiaal voldoende

Bestuurskern
Dir. Duurzame Leefomgeving
en Circulaire Economie

Datum
30 juli 2021

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/203179

hoogwaardig verwerkt wordt. In het geval dat de beoogde toepassing van het materiaal minimaal gelijkwaardig is aan de voorgeschreven minimumstandaard, is er in het licht van de grondstoffenefficiëntie geen reden om het materiaal te kwalificeren als afval.

In het geval dat de watergedragen verf als afvalstof moet worden beschouwd, is er geen sectorplan uit LAP3 van toepassing op enkel de verf. Resten verf in hun verpakking vallen onder sectorplan 42, *Verpakkingen van verf, lijm, kit of hars*.

De minimumstandaard voor verpakkingen met resten verf is andere nuttige toepassing in de vorm van hoofdgebruik als brandstof in een installatie waaruit de metalen worden teruggewonnen ten behoeve van recycling. Uitsluitend de metalen worden daarmee gerecycled.

De verwerking bij [REDACTED], waarbij zowel verpakking als inhoud worden gerecycled, is daarmee hoogwaardiger dan de minimumstandaard.

Op basis van bovenstaande beschouwing, beoordeel ik dat aan voorwaarde (d) wordt voldaan.

Conclusie

Op grond van het bovenstaande concludeer ik dat gerecyclede watergedragen witte verf de einde-afvalstatus heeft bereikt en dat daarmee **geen** sprake meer is van een afvalstof in de zin van artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer.

Dit geldt in beginsel voor gerecyclede watergedragen witte verf in samenhang met het hiervoor beschreven proces van [REDACTED], met inbegrip van de in het verzoek voorgelegde bewerking en toepassingen van gerecyclede watergedragen witte verf, verifieerbaar voor het bevoegd gezag.

De hierboven gegeven uitleg van het beoordelingskader kan daarnaast worden gebruikt als handvat voor de beoordeling van mogelijke andere, soortgelijke situaties.

Deze conclusie is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht dat de status van uw materiaal vaststelt voor Nederlandse of andere Europese autoriteiten. Het heeft een informatief karakter en kan als zodanig door u worden ingebracht bij beoordelingen en beschikkingen door het bestuursorgaan dat bevoegd gezag is ten aanzien van uw activiteiten.

In het geval dat de gerecyclede watergedragen witte verf wordt geëxporteerd, geldt onverminderd Verordening 1013/2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen (de "EVOA"). Dat betekent dat het de bevoegde autoriteiten vrij staat het materiaal aan te merken als afvalstof.

Verder wijs ik u erop dat nog andere dan de in dit document genoemde wet- en regelgeving, jurisprudentie en beleid van toepassing kan zijn op de gerecyclede watergedragen witte verf. U bent zelf verantwoordelijk om na te gaan waaraan u verder moet voldoen.

Ik attendeer u er tevens op dat mijn beoordeling hier op enig moment door gewijzigde feiten of omstandigheden of nieuwe wet- en regelgeving, jurisprudentie en beleid achterhaald kan zijn. In dat geval is mijn beoordeling in dit

Bestuurskern
Dir. Duurzame Leefomgeving
en Circulaire Economie

Datum
30 juli 2021

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/203179

rechtsoordeel niet meer van toepassing. Het is uw verantwoordelijkheid om op de hoogte te blijven van zulke wijzigingen.

Bestuurskern
Dir. Duurzame Leefomgeving
en Circulaire Economie

Ten slotte deel ik u mede dat dit document ter informatie voor derden zal worden gepubliceerd.² Dit is zonder vermelding van persoonsnamen. Daarnaast wordt ook de aangehaalde rechtspersonen geanonimiseerd. Indien u wenst, kunt u binnen veertien dagen na het ontvangen van dit rechtsoordeel verzoeken om de aangehaalde rechtspersonen niet te anonimiseren.³

Datum
30 juli 2021

Ons kenmerk
IENW/BSK-2021/203179

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
DE DIRECTEUR DUURZAME LEEFOMGEVING EN CIRCULAIRE ECONOMIE,

Drs. E.E. de Kleuver

---

² Op <https://www.afvalcirculair.nl/onderwerpen/afval/toetsing-afval>.

³ [Rijkswaterstaat, t.a.v. [redacted], [redacted]].